

Naposledy též Pán Ježíš na svém nejsvětějším srdci tak veliké trápení a bolesti přetrpěl, že krvavými slzami jich hodně oplakávatí možné není, nebo to svaté srdce bylo velmi silné a mocné a jakživo žádné nemoci netrpělo, nýbrž bylo nejdokonalejší, nejurozenější a nejlaskavější stvoření, které všemohoucnost Božská stvořiti mohla; protož též mohlo se silněji smrti brániti, více než které jiné srdce lidské, a proto též více než jiné oudy trpěti musilo, nýbrž ono samé tak mnoho přetrpěti musilo, jako všickni smyslové a všechny mocnosti duše zároveň přetrpěli, neb všechny rány a bolesti to rozmilé srdce více než celé tělo na sobě cítilo a všecknu truchlivost a žalost zároveň s ním to svaté srdce snášelo a to po celý čas jeho umučení trvalo, nejvíce pak na kříži, na kterém tak mnoho trápení přetrpělo, že někdo snáží krupěje moře nežli je spočísti moci bude.

Ach, kdož vypraví, jak nemilosrdně ukrutná smrt s nejsvětějším srdcem zacházela a kterak všechny své jedovaté střely na ně obrátila, aby jej ve dvý rozraziti mohla, tu již o samé srdce se toliko hrálo, neb jak dlouho ono živé bylo, tak dlouho tělo umřítí nemohlo. Protož lita a ukrutná smrt na nejsvětějším srdce tolikrát tak těžce udeřila, že přirozeným způsobem bylo by se utrhnouti musilo, však nicméně vši silou se bránilo a smrti mocně odpíralo. Kterak pak se to dalo, to z řeči Rodičky Boží porozuměti můžeš, která k svatě Brigidě takto o tom mluvila: Poněvadž Syn můj toho nejlepšího přirození byl, protož jeho život s smrtí v zraněném a roztrhaném těle válčil, neb někdy všechny bolesti ze všech oudů k srdci přistupovaly a je nevypravitedlně trápily, někdy zase všechny bolesti od srdce do jeho zedraných a zraněných oudů vstupovaly, a tak s největší hořkostí smrt prodloužena byla. Neb podobně jako když někdo ránu na těle má, někdy bolesti z té rány tak velice jeho srdce bodou a trápí, že i sluch i zrak mnohdykrátě takový člověk trati, tak také bolesti Pána Ježíše již z té, již z jiné rány

tak silně k srdci vstupovaly, že by mu je byly nepochybně udušily, kdyby bylo tak silné nebylo, a protož nejsvětější srdce od smrtedlného na něj udeření tak ukrutné bolesti trpělo, které všecken lidský rozum daleko převyšuje.

Mezi tím mnohonásobným smrtedlným udeřením na nejsvětější srdce Pána Ježíše tři byly tak silné a hrozné, že nebe i země i peklo zároveň s ním se tráslo, první udeření se stalo o třetí hodině z poledne, když všechny bolesti ze všech oudů tak silně na to již napolomrtvé srdce udeřily, že ubohý Pán Ježíš pro nesnesitelnou bolest tak silně vzkřikl, že toho křiku celý nebe se uleklo, o čemž svatý Matouš takto povídá: A v hodinu devátou zvolal Ježíš hlasem velikým: Bože můj, Bože můj! Ten hlas tak silně po nebi se rozlíhal, že Bůh Otec (ačkoliv trpěti nemůže), podobně též i anjelé, neb žádnému trápení nejsou poddáni, však předce velice nad tím se pohnuli, jak zjevení svatě Brigidy to dosvědčuje: Ó jak hořké bylo to udeření, které samého Boha i všechny anjele zároveň s proraženým srdcem Pána Ježíše téměř trásti se učinilo! Druhé udeření stalo se malou chvíli před jeho smrtí, když ukrutné bolesti se vši silou a zúrívostí zas poznova na jeho svaté srdce udeřily, že málem byly by je v půli rozrazily; to druhé udeření bylo tak hrozné a nelidské, že Vykupitele mého zas poznova hlasitě křičeti přinutilo, jak o tom vypravuje svatý Lukáš, řka: I zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: Otče, v ruce tvé etc. Ten hrozný křik byl tak silný, že celá země od něho se zatřásla, jak povídá svatý Matouš: Země se trásla a skály se pukaly. Třetí udeření se stalo v posledním okamžení života Pána Ježíše, v kterém ukrutná smrt všechny bolesti tak spolu shromáždila a nimi tak silně na nejsvětější srdce udeřila, že pro nesnesitelnost takových bolestí musilo umřítí; v tom pak, když srdce se pukalo, umírající Pán ještě jednou tak silně zvolal, že celé peklo nad tím křikem strachem se tráslo. Ten křik poslední svatý Marek vypisuje takto: A Ježíš, vypustiv hlas veliký, pustil jest ducha. V tom pak okamžení vstoupil jest do předpekli, kdež z přítomnosti jeho celé peklo se tráslo.

Mé dítě, slyš, co mé ubohé srdce zde trpí? Je-liž tedy možné, aby jeho tak ukrutné a nesnesitelné bolesti tobě do srdce

nešly? Ó kdybys jen tisící díl jich na tvém srdci cítil, jak brzy bys velikou lítost nad ním měl! Ejhle, to všeckno srdce mé z lásky k tobě trpí, jen aby tvou lásku sobě zejskalo. Ty pak tak nemilostivým k němu se ukazuješ, že skoro každodenně nové bolesti jemu působíš. Kdyby někdo u přítomnosti některého otce nejmilejšímu jeho synu do těla hluboko ránu učinil, zdalíž by ta rána tak hluboce otci do srdce jako synu do těla nevešla? Tak také, když ty smrtedlným hříchem tvou vlastní duši smrtedlně raníš, ta rána hlouběji mi do mého srdce než tobě do duše vchází, poněvadž nesmírně více tvou duši miluji než který otec svého syna, i jakž tedy ještě to činiti můžeš? Jestě-liž mé věrné srdce dost netrpělo, že je poznova tolikráte tak bolestně raníš? Kdybys jen jednu jiskřičku lásky ke mně měl, toho bys mi nikdy nečinil, protože skrze lásku mého srdce tebe prosím, nechtěj mého srdce více trápit, neboť jest již dost pro tebe ztrápené a zraněné.

Ó přerozmilé srdce Pána Ježíše Krista, co si pro mé zlého trpělo? Ó kolik hlubokých ran a smrtedlných udeření pro mne si vystátí musilo! Lítost velikou nad tebou mám, srdce nejrozkošnější, a tak velice tebe želim, že za to mám, jako by tvé rány mé srdce ranily. Je-liž ještě kdo takový, který by tě poznova raniti chtěl? Však by to krvavými slzami hodně se oplakati nemohlo a takoví tyranští lidé hodní by byli, aby je zaživa země pohltila. Ó mé přerozmilé srdce, i já pamatuji na ten den, v kterém sem tebe smrtedlně ranil, však tomu sem nerozuměl, sice byl bych nikdy toho neučinil. Neb kterak byl bych mohl tvé nejsvětější srdce tak nenáviděti, od kterého tolikrá dobrodiní sem přijal, abych je schválně veskrz bolestně probodl? Poněvadž pak z nevědomosti a z křehkosti se to stalo, jest mi toho líto. Ach, odpusť mi to, můj nejmilejší Ježíši, a sám sobě ty rány zase uzdrav, které sem kdy tobě učinil, neb jak dlouho otevřené a neuzdravené zůstanou, tak dlouho já potěšen býti nemohu. Já líbám mýma hříšnýma usty tvé nejsvětější rány a slzami mými je obmýti žádám. Ó rozmilé srdce, než bych tě ještě jednou raniti chtěl, raději bych volil, aby smrt na mé srdce tak silně jako při tvém skonání na tvé vši moci udeřila. Amen.

Naposledy přicházíme k nejhorší, nejžalostivější a nejtruchlivější smrti Pána Ježíše, která jest tak hrozná, že zasluhně jest, kdykoliv o ní se mluví, aby všeckno stvoření hrůzou se stráslu, aby všechny lidské srdce ustrnuly. Neb co může býti horšího jako to, že Vykupitel světa, Král nebe i země, jednorozený Syn nebeského Otce, anobř sám Bůh tak hroznou a ukrutnou smrtí byl usmrčen, to jest zajisté tak předivný skutek, že žádné péro jej vypsati, žádný jazyk vypraviti a žádný stvořený rozum jej vystihnouti nemůže, protože také na věky za něj Bohu nemůžeme dost děkovati, mnohém méněji hodně za něj se odsloužiti.

Jak bolestná pak a jak hořká to smrt byla, kdož to vypraví? Neb všeckno, co na Pánu Ježíši trpěti mohlo, to tehdáž trpěti musilo, trpěla duše, trpěl rozum, trpěla fantazie, trpělo tělo, trpěli smyslové, trpěli oudové, trpělo srdce, a cokoliv jiného na něm bylo, to všeckno trpěti musilo, a to netoliko tím způsobem, jakž až posaváde povědíno bylo, ale daleko ukrutněji, hrozněji a nemilostivěji. Neb když jeho poslední hodina se přiblížila, tu mu ta ukrutná smrt naposledy tak silně se vši moci na jeho nejsvětější srdce udeřila, že se hned oči jemu zatměly, uši sluch potratily, jazyk oněměl, žily v těle se trásly, studený pot na něm se vyrážel a tělo tak hrozně se natáhlo, že všeckny žebry od sebe se rozstoupily a všeckny páteře a klouby daleko od sebe se roztáhly, odkudž tak veliké třesení a praštění ve všech oudech povstalo, jako by suchý hole vedvý někdo přelamoval. Naposledy to nejlaskavější a nejsvětější srdce Pána Ježíše pro tak silné a ukrutné na ně udeření a pro nesnesitelnou bolest vedvý se rozpuklo a v tom, když se srdce pukalo, Pán Ježíš tak silně vykřikl a zvolal, až přistojícím ten křik kostí pronikl, nýbrž i celá země se trásla, skály se pukaly, hrobové se otvírali a hned nedaleko od kříže po levé straně skála tak hluboce se rozpukla, že za to měli, že ta rozpuklina až do propasti pekelné dosahuje.

Ó lítost! ó žalost! ó nikdy neslýchaná a nevypravitedlná bolest! Ó Bože, jaká ta moc a síla byla, která umírajícímu Pánu Ježíši tak silný hlas z ust vymohla! Avšak lidé při svém

skonání tak mdlí bývají, že ani slova promluvíti, ba ani oddechnouti více nemohou, zde pak to zmoždilé tělo Pána Ježíše při svém skonání tak silným hlasem volá, že zem se od něho třese a hora Kalvária se puká a trhá, odkudž pochází, že srdce v něm ještě tak silné bylo, že jinak než nevypravitedlnou silou rozpuknouti se nemohlo. Ó smrti, jak jsi mému nejmilejšímu Ježíši přehořká! Ó ukrutná smrt, jak veliké násilí nejsvětějšímu srdci Ježíše činíš! Však nicméně to silné srdce, ač dosti dlouho se bránilo, rozpuknouti se musilo a ubohý Pán Ježíš, ačkoliv dost nerád, však předce umřít musil. Tím tedy způsobem Pán zahynul, tak můj největší přítel život dokonat, tak můj nejdražší poklad umřel. Ó budiž nad tím Bohu žel, že můj nejsladší Ježíš život dokonat ráčil, a to tak bídne a ohavně, že žádnému člověku na světě to se nepříhodilo. Ó má zarmoucená duše, posad se nyní pod jeho kříž a ožel svého nejmilejšího přítele, který z pouhé lásky k tobě tak bídne umírá, a takto promlův:

Modlitba při smrti Pána Ježíše

Ó Ježíši, má jedinká lásko! ó Ježíši, můj nejdražší poklade, což jsi již umrdlý? Již jsi tvůj drahý život dokonat? Ó já přenešťastný, nyní všeckno mé potěšení zahynulo, nyní již jest po mém Ježíši, i kamž se obrátím? Ó můj nejvěrnější příteli, musil-liž jsi tak bídne život tvůj dokonat, i proč tak hroznou a ukrutnou smrtí umíráš na žádným loži ani v jakým domě, ale na tvrdém kříži pod širým nebem, nemáš žádné teplé světnice k občerstvení, nemáš ani stýbla slámy, na kterém bys odpočínul, ani nějaké roztrhané vonuce, níž bys se přikryti mohl, tvůj podhlavní polštář jest trnová koruna, tvé lůžko tvrdý kříž, tvé obvlažení srdce žluč a ocet, tvé potěšení jest posměch bezbožných Židův, neumíráš v rukách milé matky, ale v ramenách ohavného kříže, nemáš žádného posloužení od služebníkův, ale máš tovaryšstvo vražedníkův, neležíš měkce s pokojem, ale rovný stojíš na dvou silných hřebích, na žádnou stranu se obrátiti nemůžeš, ale nepohnutedlně roztažený viseti musíš, nemáš ani ruky, ani prstu svobodného, aby sobě v něčem posloužit, ani šátečku, kterým bys ze sebe krev setřít mohl;

na duši ani na těle ani nejmenšího potěšení nemáš, ale od Boha i od lidí opuštěný tak hroznou válku s smrtí vedeš, že se ti tělo i duše třese, a v tvém posledním skonání tak ukrutné bolesti trpíš, že srdce tvé rozpuknouti se musí. Ó přeukrutná smrti! Ó ubohý Ježíši, jak velice nad tebou želim! ó jak mé srdce velikou lítostí ve mně se kormoutí! I zdaliž nemám želeť, že ty, jednorozený Syn nebeského Otce, tak ohavnou smrtí umíráš a tak ode všech opuštěn jsi jako nejbídnější žebráček? Srdečně tobě za tu tvou hroznou smrt děkuji, ó můj nejmilejší Ježíši, a ji tobě za všeckny mé hříchy obětuji. Když já v ouzkostech smrtedlných ležeti budu, rozpomeň se na tu tvou přehořkou smrt a skrze ni šťastné skonání milostivě mi udělit rač.

Amen.

